

Thông & thạo

“Đắc tâm ứng thủ” (lòng thông tay thạo).

Một hôm Tề Hằng Công ngồi đọc sách trong nhà, tiếng đọc ra rả vang xa. Ngoài hiên có Luân Biển thợ đẽo bánh xe gỗ, người lém mồm nghe hoài khó chịu, bước vào nhà hỏi:

- Ngài đọc sách gì vậy?

Thầy Luân Biển đường đột, Tề Hằng Công bực đáp:

- Sách thánh hiền.

Luân Biển lại hỏi:

- Thánh hiền hiện còn sống không?

- Thánh hiền chết lâu rồi.

Luân Biển nói toạc:

- Thánh hiền chết từ lâu, vậy sách này là căn bã của cổ nhân để lại.

Tề Hằng Công sôi máu:

- Tôi đọc sách, một tay thợ quèn như anh biết gì mà chõ mồm vào; lại còn cho là căn bã... Hôm nay anh nói không xong tôi sẽ giết anh.

Luân Biển thần nhiên:

- Ngài đừng giận! Tôi dựa kinh nghiệm đẽo bánh xe mà nói; đẽo mọng nhỏ hơn lỗ mọng ắt bánh xe xộc xệch; đẽo to lấp không vào; phải đẽo mọng vừa khít lỗ mọng bánh xe mới chắc chắn. Đầu hiệu thông, tay làm nhuyển, lại còn lột tả được. Còn những lời thánh hiền... không thể lột tả rõ, vậy chẳng phải là căn bã của cổ nhân sao?

Tề Hằng Công nghe thấy cũng phải, không bắt tội Luân Biển được.

Chuyện trên gợi mấy ý: - hiểu thông thấu luôn đi với làm thành thạo, gọi tắt là thông thạo - nói điều gì mình không thông thạo khiến điều đó trở nên giống như vô giá trị – phải thông thạo Lời Chúa mới lột tả được.

Không thể thông thiếu thạo hoặc thạo thiếu thông. Thiếu một vế kể như không có tất cả.

Khi không thông thạo mà nói (lột tả) là nói đại. Nói đại khiến người nghe không làm được hoặc làm sai. Thấy sai nhiều thì cải cách; không thông thạo, nhân loại có cải cách mãi vẫn không tốt lên, có tiến (vỏ) mà không hóa (ruột), lắm đường nhiều đạo đông tín đồ mà cái ác ngày càng ác hơn.

Thông sinh thạo, thạo lại thông thêm; người thông Lời Chúa không thể ở yên, hễ thạo lại càng thông thấu... đúng Chúa dạy: "Nước Trời giống như kho tàng chôn giấu trong ruộng, người kia tìm được, vui vùi xuống, vui mừng trở về bán hết những gì anh có mà mua thửa ruộng ấy" (Mt 13,44). Thông là thấy rõ, thạo là đầu tư (đánh đổi). Càng thấy rõ (thông) càng cả gan đầu tư lớn (thạo), cả gan đến "để kẻ chết chôn kẻ chết", không "ngó lại sau lưng" (Lc 9,59-62).

NK